

πηλά γεμάτη». Συνών. *άτσαλωσύνη* 3. β) 'Η κό-
προς του ανθρώπου ή του κυνός Κρήτ. 8) Πάν το ά-
πορρίψιμον, οίον τὰ σκύβαλα, τὰ ξιζάνια κττ. Καππ. ('Α-
ραβάν. κ. ά.) Κάμπ. Κεφαλλ. Μύκ. Ρόδ. Στερελλ. (Κλών.):
Πέτα τ'ς άτσαλιές άπ' τ' άλώψ' Κλών. 9) 'Η έμμηνος κά-
θαρσις της γυναικός Κύπρ. Συνών. ιδ. έν λ. *άτσάλεμα*.

άτσαλιάρικος επίθ. Σύμ. *άτσαλιάρ'κους* Στερελλ.
(Αίτωλ.)

'Εκ του *άτσαλιάρικο* ούδ. του επίθ. *άτσαλιάρεις*.

1) Ρυπαρός, άκάθαρτος Στερελλ. (Αίτωλ.) Συνών.
άκάθαρτος Α1, *άτσαλος* 4, *άτσιγγάνικος* 2, 'Α-
τσιγγανος 3, *βρομιάρις*, *βρόμικος*. 2) 'Επί σι-
τηρών, ό άναμεμιγμένος μετ' άπορριμμάτων, άκαθάριστος
Σύμ.: *Κλιθάριν-σ'τάριν άτσαλιάρικο*.

άτσαλιάρεις επίθ. άμάρτ. *άτσαλ-λιάρεις* Εϋβ. (Κουρ.)

'Εκ του ούς. *άτσαλι* και της καταλ. -*λιάρεις*.

'Εκεϊνος που λέγει λόγους αίσχρους, ύβριστής. Συνών.
αίσχρολόγος, *άσκημολόγος*, *άτσαλόγλωσσος* 2,
άτσαλόλογος, *άτσαλος* 5, *άτσαλόστομος*, *βρομό-*
στομος.

άτσαλίδι τό, Σίφν.

'Εκ του ούς. *άτσάλι* και της καταλ. -*ίδι*.

Πολλοί όμοιυ πυροβολισμοί: 'Ακου *άτσαλίδι!* Συνών.
τουφεκίδι.

άτσαλίζω Ζάκ. *άτσαρίτζω* Καλαβρ. (Μπόβ.)

'Εκ του ούς. *άτσάλι*.

1) Στομώνω τον σίδηρον Καλαβρ. (Μπόβ.) Συνών.
άτσαλώνω (Ι) 1. 2) Πιέζω την σκανδάλην κάμνω να
πέση ή σφύρα του όπλου χωρίς τουτο να έκπυρσοκροτήση.
παράγω διά της σφύρας σπινθήρα μόνον Ζάκ. 3) 'Απρως.
άστράπτει μακράν (χωρίς να άκούεται βροντή) Ζάκ.

άτσάλινος επίθ. πολλαχ. 'ισάλενος Νίσυρ.

'Εκ του ούς. *άτσάλι* και της καταλ. -*ινος*.

'Ο κατεσκευασμένος από *άτσάλι*, χαλύβδινος ένθ' άν.:
'Ασμ.

'Εχω κι *αντέννες* μπρούντζινες κι *άτσάλινα* κατάρτια
άγν. τόπ.

*Δε σε φοοῦμαι, κῆρ βορεά, φνσήξης δὲ φνσήξης,
γιατ' ἔχω ἀντέννες σύρματα καὶ τσάλινα κατάρτια*

Νίσυρ. Συνών. *άτσαλένιος* 1.

άτσαλίδος ό, Κύπρ.

'Εκ του ούς. *άτσαλι* και της καταλ. -*ος* καθώς και
κάστανο-καστανός, *μέλισσα-μελισσός* κττ.

Είδος κοχλίου, λεϊμαξ (ώνομάσθη ούτω διά τὸ γλοιώ-
δες ὑγρὸν τὸ ὁποῖον ἐκχύνει).

άτσαλόγλωσσα ή, Ζάκ. κ.ά.

'Εκ του επίθ. *άτσαλος* και του ούς. *γλωσσα*.

Θρασεΐα, ύβριστική γλωσσα, χαρακτηριστικὸν ανθρώ-
που θρασέος, δηκτικοῦ και άθυροστόμου. Συνών. *ά-*
σκημόγλωσσα.

άτσαλογλωσσά ή, Σίφν. κ.ά.

'Εκ του επίθ. *άτσαλόγλωσσος*.

'Ατσαλοκουβέντα, ό ιδ., ένθ' άν.: 'Η *άτσαλογλωσ-*
σιά του ήγήνηκε άφορμή γι' αυτά τὰ κακά Σίφν.

άτσαλόγλωσσος επίθ. Εϋβ. (Κάρυστ.) Ζάκ. Θήρ.
'Ικαρ. Κρήτ. ('Εμπαρ. Σφακ. κ.ά.) Κύθηρ. Κύπρ. Μήλ. Πε-
λοπν. (Κορινθ. Μάν.) Σίφν. Χίος κ.ά. *άτσαλόγλωσσους*
Λέσβ. Σάμ. *άτσαλ-λόγλωσ-σος* Κύπρ. *άτσαλ-λ'όγλωσ-σος*
Ρόδ.

'Εκ του επίθ. *άτσαλος* και του ούς. *γλωσσα*.

1) 'Ο κακήν γλώσαν έχων, ό μη προσέχων εις τούς
λόγους του, αυθάδης ένθ' άν.: *Πάψε, άτσαλόγλωσσε, ένα λόγο*
λέω γὼ καὶ δέκα σὺ! Πελοπν. (Κορινθ.) 2) 'Ατσαλιάρ-
εις, ό ιδ., ένθ' άν.: *Εἶναι ἕνας άτσαλόγλωσσος άποῦ, θέ μιν,*
φύλαγε! Κρήτ. *Εὐτὸς εἶναι φιλότιμος ἄνθρωπος, ἀλλὰ τί νὰ*
βγάλης ποῦ εἶναι άτσαλόγλωσσος; Νάξ. (Γαλανῶδ.)

άτσαλόδετος επίθ. Λεξ. Δημητρ.

'Εκ του ούς. *άτσάλι* και του ρ. *δένω*.

Μεταφ. Ισχυρός, δυνατός. Συνών. *άτσαλόκορμος*.

άτσαλοδούλης ό, Λευκ. Πελοπν. (Κορινθ.)

'Εκ του επίθ. *άτσαλος* και του ρ. *δουλεύω*.

'Ο μη προσέχων εις την εργασία του, ό έλλιπῶς ή
κακῶς έκτελῶν την εργασία του ένθ' άν.: *Αὐτὸς εἶν' ά-*
τσαλοδούλης, δὲν τὸν θέλω 'ς τὴ δουλειά μιν Λευκ. 'Ατσαλο-
δούληδες δὲ θέλω 'ς τὴν ἀργατεία μιν Κόρινθ.

άτσαλόκορμος επίθ. Λεξ. Δημητρ.

'Εκ των ούς. *άτσάλι* και *κορμί*.

'Ατσαλόδετος, ό ιδ.: 'Ατσαλόκορμοι λεβέντες.

άτσαλοκουβέντα ή, πολλαχ. *άτσαλοκουβέδα* Κεφαλλ.

'Εκ του επίθ. *άτσαλος* και του ούς. *κουβέντα*.

Κακός λόγος, αίσχρολογία. Συνών. *άσκημολογία*,
άσκημόλογο, *άτσαλογλωσσιά*, *βρομόλογο*, *κα-*
κογλωσσιά, *κακόλογο*, *παλαιοκουβέντα*, *πα-*
λαιόλογο.

άτσαλολαμαρίνα ή, Ναύστ.

'Εκ των ούς. *άτσάλι* και *λαμαρίνα*.

Λαμαρίνα από άτσάλι, έλασμα χάλυβος.

άτσαλόλογος επίθ. πολλαχ.

'Εκ των ούς. *άτσαλι* και *λόγος*.

'Ατσαλιάρεις, ό ιδ.

άτσαλόπεννα ή, 'Ιθάκ.

'Εκ των ούς. *άτσάλι* και *πέννα*.

Κονδυλοφόρος: *Πῆρα άτσαλόπεννα με τὸ άτσαλοπεννί της*.

άτσαλοπεννί τό, 'Ιθάκ.

'Εκ του ούς. *άτσαλόπεννα* κατά τύπ. υποκορ.

Μεταλλίνη γραφίς, πέννα.

άτσαλόπετρα ή, Ζάκ. Θήρ. Κρήτ. Πελοπν. ('Αρκαδ.

Λακων.) κ.ά.

'Εκ των ούς. *άτσάλι* και *πέτρα*.

Πέτρα κατάλληλος διά τὸ άτσάλι του πυροβόλου όπλου,
ό πυρίτης λίθος, ποικιλία του χαλαζίου: «Τὸ στρατόπεδον
πάσχει τὰ μέγιστα τροφῶν, πολεμεφοδίων καθὼς και από
άτσαλόπειρες και χαρτί διά φισέκια» Αρχ. Ρώμα 2, 269.
«Από μπαρουτόβολον καθὼς και από *άτσαλόπετρα*» Α'Α-
ναργ. Σπετσιωτ. 178. || Παροιμ. *Τὸν ἔδειρε με τὴν άτσαλό-*
πετρα (ἐπὶ τῶν τοκογλύφων) Πελοπν. (Λακων.) || 'Ασμ.

Μὰ τρεῖς βολὲς τὸ τρανίξα, μὰ καὶ τοῖς τρεῖς δὲν πιάνει,
ἔπεσε ἡ άτσαλόπετρα με τὸ καλαμπαλίκι

(*καλαμπαλίκι* = ἴσως ἐξάρτημά τι του πυροβόλου όπλου)
Λακων. Συνών. ιδ. έν λ. *άτσαχας* 1.

άτσαλόπροκα ή, άμάρτ. *άτσαλόδροκα* Κρήτ. (Σητ.)

'Εκ των ούς. *άτσάλι* και *πρόκα*.

Πληθ., καρφία ειδικά προσηλούμενα εις τὸ πέλμα των
υποδημάτων: *Βάνω άτσαλόδροκες 'ς τὰ στιβάγια*.

άτσαλός επίθ. *άσαλος* Μύκ. *άσ-σαλος* Λεξ. Πρω.
άσ-σαλ-λος Κάμπ. *άτσαλος* κοιν. και Καππ. (Σινασσ. κ.ά.)
Πόντ. (Κοτύωρ. Οίν. Σινώπ. Τραπε. Χαλδ.) *άτσαλος* Μέ-

